

Cervicovaginaal uitstrijkje en cytopathologisch onderzoek

In ons vorig nummer van de “e-specialist” (nieuwsbrief VBS – nr 98 van 29-07-2009) bezorgden wij u de toelichtingen van het RIZIV (Omzendbrief V.I. nr 2009/311 van 28-07-2009) betreffende de nieuwe vergoedingsregels voorzien bij de K.B.’s van 04-05-2009 (B.S. van 19-05-2009 en van 29-05-2009) toepasselijk met ingang van 1 juli 2009.

Wat echter wanneer patiënte in samenspraak met haar arts een onderzoek wenst dat niet beantwoordt aan deze vergoedingsregels bvb. wanneer ze ondanks de uitdrukkelijke voorlichting door haar behandelende arts omtrent de beperkende regelgeving inzake de vergoedbaarheid, een cervicovaginaal uitstrijkje wenst met het oog op een onderzoek door de patholoog, zonder te wachten tot de reglementaire termijn van twee jaar verstreken is?

Dergelijke niet volgens de RIZIV reglementering vergoedbare medische handeling vergt:

1° een uitdrukkelijk “informed consent” zoals voorzien bij art. 8 van de Wet betreffende de rechten van de patiënt van 22-08-2002 (B.S. 26-09-2002), dat in casu voor alle duidelijkheid schriftelijk wordt gesteld door de patiënt en de arts die het uitstrijkje verricht, temeer daar het als bewijsstuk (in duplo dus) dient toegevoegd te worden aan de aanvraag gericht aan de patholoog die het cytopathologisch onderzoek zal uitvoeren.

2° een afzonderlijke vermelding als “niet door het RIZIV vergoedbare medische handeling” op een verzorgingsgetuigschrift¹ zonder enige vermelding van een RIZIV-codenummer . Bij voorkeur op een afzonderlijk getuigschrift² waarop het niet toepasselijk gedeelte (bovenste deel, bestemd voor het ziekenfonds) wordt geschrapt of waarop de vermelding “niet van toepassing” wordt aangebracht, liefst door de patiënte zelf. Het verzorgingsgetuigschrift mag hoe dan ook niet nadien kunnen gebruikt worden om toch enige tussenkomst van het ziekenfonds mogelijk te maken (er mag bvb. geen klevertje op aangebracht worden en het mag niet worden ingezonden bij de mutualiteit).

3° een aanvraagformulier ten behoeve van de patholoog, niet alleen getekend door de behandelende arts, maar door beide actoren van het informed consent en met eventueel de verbintenis van patiënte om de kosten van het onderzoek te vergoeden na ontvangst van de factuur (NB. een betalingsverbintenis is slechts geldig wanneer het juiste bedrag in het engagement wordt opgenomen). Het is van bijzonder belang dat bij het aanvraagformulier volledig wordt afgeweken van de gebruikelijke documenten inzake voorschrift in het kader van het RIZIV.

4° Wat specifiek het laboratorium voor Pathologische Anatomie betreft:

De kopie van het informed consent tussen behandelende arts en patiënte (zie voorbeeld hierna), dat samen met de aanvraag wordt bezorgd aan het lab, biedt voldoende waarborgen voor een correcte werking. Alleen zal zorgvuldig moeten nagegaan worden of er geen “halfslachtige” situaties ontstaan, zoals bvb. een aanvrager die een klassiek voorschriftformulier inzendt met een VI zelfklevertje met de administratieve- en ziekenfondsgegevens van de patiënte. Nogmaals, geen enkel element van het document mag het idee doen ontstaan dat een terugbetaling door de ZIV zou worden beoogd.

¹ In feite mag het wat deze verrichting betreft enkel als fiscaal ontvangstbewijs gelden. In dit geval geldt het alleen als verzorgingsgetuigschrift voor bvb. de eventuele raadpleging;

² in dit geval geldt het getuigschrift uitsluitend als ontvangstbewijs.

Voorts, aangezien het honorarium voor het cytopathologisch onderzoek rechtstreeks gevorderd wordt aan de patiënte, met betaling langs girale weg, moet er geen ontvangstbewijs afgeleverd worden. Er mag a fortiori geen getuigschrift voor verstrekte hulp worden afgeleverd.

Wanneer het lab gevestigd is in een ziekenhuis dienen een aantal interne regelingen te worden getroffen via de medische raad, zoals bvb. wat de centrale inning van de honoraria betreft.

Wat het honorarium betreft:

In principe bepaalt de arts vrij het honorarium voor een niet in de nomenclatuur voorziene verstrekking. In dit geval echter gaat het om een medische verrichting (zowel het uitstrijkje als het cytopathologisch onderzoek) dat in de nomenclatuur voorzien is, doch die op vraag van de patiënte wordt uitgevoerd zonder te voldoen aan de vergoedingsregels. Als de arts (zowel de behandelende arts als de patholoog) verbonden is, heeft patiënte de bijgevolg wel het recht het verbintenistarief te bedingen. Als de verrichting geschiedt in een ziekenhuis (poliklinische afdeling of labo AP) gelden ook de wettelijke informatieverplichtingen via de ziekenhuisadministratie³.

Voorbeeld van “informed consent” document:

“Toestemming gegeven overeenkomstig art. 8 van de Wet betreffende de rechten van de patiënt”.

Ondergetekende patiënte, Mevr..... ,
na voldoende te zijn voorgelicht omtrent de geldende regelgeving en wetende dat ze dientengevolge heden geen aanspraak kan maken op enige tussenkomst van het ziekenfonds terzake, belast uitdrukkelijk Dr.
met het nemen van een cervicovaginaal uitstrijkje, met het oog op een cytopathologisch onderzoek op haar verzoek.

Aldus opgemaakt te....., op (datum)
in drie exemplaren, waarvan één voor de patiënte, één ten behoeve van Dr.....,
en één ten behoeve van (Labo / Dr....., geneesheer-
specialist voor Pathologische Anatomie) belast met de uitvoering van het cytopathologisch onderzoek

Handtekening patiënte
(voor akkoord)

Handtekening behandelende arts

³ art50,§ 3bis Wet verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging 14-07-1994:.”Onverminderd de bepaling van § 3, laatste lid, zijn de uit de nomenclatuur voortvloeiende tarieven de maximumhonoraria die kunnen worden geëist voor verstrekkingen verleend in het raam van raadplegingen in een ziekenhuis, indien de rechthbbende niet voorafgaandelijk door de verplegingsinrichting uitdrukkelijk werd geïnformeerd aangaande het al dan niet toegetreden zijn tot de akkoorden van de zorgverlener op het ogenblik dat de zorgen worden verleend.”

Voorbeeld van een aanvraag voor cytopathologisch onderzoek

“Ondergetekende patiënte, Mevr..... wonende te (postcode,gemeente, volledig adres).....
belast hiermede Dr. / het laboratorium voor Pathologische Anatomie (adres)
met het cytopathologisch onderzoek op de mij betreffende afname bezorgd door
Dr....., overeenkomstig de bijgaande verklaring van
toestemming (art. 8. Wet rechten van de patiënt).
Gelieve de briefwisseling terzake rechtstreeks te bezorgen aan Dr.....,
behandelende arts.

Ondergetekende verbindt er zich toe de desbetreffende honoraria, zijnde €, te
vereffenen na ontvangst van de factuur.

Datum: Handtekening patiënte: